

No. of Printed Pages : 3

3316

Register Number

--	--	--	--	--	--

Language – Part I – SANSKRIT – Paper II

(Prose and Translation)

6000130

Time Allowed : 3 Hours]

[Maximum Marks : 80

- Instructions :** (1) Check the question paper for fairness of printing. If there is any lack of fairness, inform the Hall Supervisor immediately.
(2) Use Black or Blue ink to write.

- Note :** (i) Answer should be in English, Sanskrit or Tamil except for those which are to be answered in Sanskrit.
(ii) In writing Sanskrit, Devanāgarī script should be used.

SECTION - A

I. Answer any ten of the following : 10x2=20

1. Name the author of Nalopākhyāne Sangraha, mention the type of Kāvya it is and the duty he propitiates in the introductory verse.
2. What did Nārada tell Indra for the absence of the King's arrival at heaven.
3. What was the reply of the disappointed Nala to Indra and others ?
4. ब्रूहि कथमः तेषु ते पतितेन रोचते - Explain.
5. What did the Swan speak to Nala when the bird first met him ?
6. वरं हि तस्यां दण्डधारणात् आत्मानमेव आत्मना हिंसितुम् - Explain.
7. अहो दशायाः वैषम्यम्। Explain.
8. What did Kali speak to his friend Dvāpara after the departure of the gods.
9. प्रक्षीणं ते दुखम्। Explain.
10. Who released Damayanti from the Python and what was his reaction later ?
11. Who was Kārkotaka and what was his request to Nala ?
12. How did Damayanti pray to Gods in the Swayamvara hall ?

[Turn over

SECTION - B

- II. Explain with reference to the context, any three of the following : 3x5=15
13. विशिष्टयोः संबन्धः हि गुणवान् भवति ।
 14. निश्चितात्-दुःखात् वरं हि संशयितं दुःखम् ।
 15. अस्माभिः आराध्यस्य यक्षराजस्य मणिभद्रस्य प्रिया ।
 16. पुंसः कलत्रं खलु दिव्यौषधं इव हिततमम् ।
 17. अतः न युक्तं अधुना तत्र गन्तुम् ।
- III. Write a paragraph of ten lines each on any two of the following : 2x5=10
18. Summarise the conversation of the travellers moving to Chedi when Damayanti joined them.
 19. Give an account of Kali and his friend Dvapara on their wickedness on Nala.
 20. Write an account about the brother of Nala.

SECTION - C

- IV. Answer any two of the following. 2x10=20
21. Sketch the character of Damayanti.
 22. Give an account of the part played by the Swan in Nala's story.
 23. 'इदं हि नाम पातिव्रत्यं यत् अनर्थपरम्पराया अपि अप्रच्युत चित्तत्वम्- Explain fully.
- V. 24. Translate into English any three of the following : 3x3=9
- (i) यशः प्रसादनक्षमः स्वयं स्वनिन्दनं विना ।
स्वदोष भाषिणं परं प्रदूषयेत्कथं तराम् ॥
 - (ii) प्रारभ्यते न खलु विघ्नभयेन नीचैः ।
प्ररभ्य विघ्ननिहता विरसति मध्याः ।
विघ्नैर्मुहुर्मुहरपि प्रतिहन्यमानाः
प्रारब्धमुत्तमगुणा न परित्यजन्ति ॥
 - (iii) त्रिविधं नरकश्चेदं द्वारं नाशनमात्मनः ।
कामः क्रोधस्तथा लोभस्तस्मादेदत्रयं त्यजेत् ॥
 - (iv) सहसा विदधीत न क्रियामविवेकः परमापदां पदम् ।
वृणुते हि विमृश्यकारिणं गुणलुब्धाः स्वयमेव संपदः ॥

25. Translate the following into English.

1x6=6

रामः दासः च इति द्वौ बालौ पाठशालां अगच्छताम्। रामः धनिकस्य पुत्रः, दासः तु दरिद्रस्य। एकस्मिन् दिने रामः सगर्वं दासं अवदत्, 'मित्र, कति सेवकाः, तव सन्ति? मम तु पित्रा दत्ताः त्रयः भृत्याः सन्ति इति त्वया विदितम्' इति। दासः प्रत्यवदत्, 'मम दश किङ्कराः वर्तन्ते, ते च ईश्वरेण मह्यं दत्ताः' इति। एतत् प्रतिवचनं निशम्य रामः परं विस्मयं आपन्नः सहसा दासं के ते दशसेवकाः इति अपृच्छत्। दासः प्रत्युवाच, 'मे सेवकाः दश ते च मे द्वौ हस्तौ, द्वौ पादौ, दौ कर्णौ, द्वे नेत्रे, नासिका मुखं च। ते कदाचित् अपि मां न परित्यजन्ति। सर्वत्र अपि गच्छन्तं माम् अनुगच्छन्तः। तेषां सेवया अहं अतीव सुखेन जीवामि इति। एतत् श्रुत्वा रामः मौनी बभूव।।

- o o o -